

faste, bevidste Folkebillie i et hvilketkomhelst Samfund, er en betydelig Magt, ikke blot i konstitutionelle Stater, men selv under Enevoldsmagten, ja det er en saa betydelig Magt, at skal der regjeres til Folkets Vyffe, sfer det kun i Forhold til, som man staaer i blid Forstaaelse og Paagt med Folkebillien. Jeg tror ogsaa, det lader sig historisk paa- vise, at i samme Grad, som man forsøger paa at trodse den bevidste Folkebillie, i samme Grad bliver der Strid og Rystelse i Samfundet, medens derimod i samme Grad som man søger af staa i et venligt Forhold til og i Paagt med Folkebillien, i samme Grad regjeres der til Folkets Vyffe. Derfor kunde en stor Mand som Andreas Peter Bernstorff udtale den Sætning: Folkets Billie er Kongens Lov, og derfor troer jeg, at det er rigtigt, naar jeg siger, at alle de Konger i de forskjellige Lande, ligegyldigt om det er her eller andetsteds, som have efterladt sig et levende Minde, som have et blivende Navn i Historien, ere de, som mere eller mindre have staaet i Paagt med Folkebillien, og som ligesom have været en Personifikation af Folkebillien. Naar jeg derfor skal nævne, hvad der er Marsagen til, at Stillingen nu er saaledes, som den er, da troer jeg, at Grundstaden er den, at den nuværende Regjering ikke har stillet sig i et saadant venligt Forhold til Folkebillien, ikke har søgt at staa i Paagt med Folkebillien, og for at bevise, hvad jeg her siger, vil jeg tillade mig at minde om, at i den Tid, som er forløben, efterat vi fik den frie Forfatning ved Grundloven af 5te Juni 1849, har Rigsdagens Folkething været opløst ialt 11 Gange, foruden nogle enkelte Gange, hvor det blev opløst paa Grund af, at man var nær ved Valgperiodens Slutning og ønskede at faae Valgene henlagte til en mere beleilig Tid, end ellers vilde være Tilfældet. Af disse 11 Oplosninger ere de 3 foretagne paa Grund af Grundlovsforandringer. Der bliver altsaa kun 8 Oplosninger tilbage, som ere foretagne paa Grund af Konflikt eller Uoverensstemmelse mellem Regjeringen og det folkevalgte Thing, og af disse 8 Oplosninger falder Halvdelen under den nuværende Regjering. Det folkevalgte Thing er opløst 4 Gange under den nuværende Regjering, og dersom man vilde spørge: Hvad er der gjort, for at tilfredsstille det Svar, som Valgerne have givet ved disse

forskjellige Oplosninger? har man taget Hensyn dertil? Saa veed jo Enhver, at det er blevet udtalt, at Folkethinget manglede Billie og Evne til at fremme Lovgivningsarbeidet, og endvidere veed Enhver, hvor lidet Regjeringen, baade i Ord og Gjerning, har taget Hensyn til det Svar, som Folket har givet gennem de Repræsentanter, som det har valgt efter hver Oplosning. Efter disse gjentagne Oplosninger, og navnlig efter de 2 Oplosninger i 1881, som faldt saa kort efter hinanden, tør man ikke vente, at den store Valgerbefolkning kan se med Tillid paa den nuværende Regjering, ligesaa lidt som det kan skjønnes, at den nuværende Regjering ser med Tillid paa den store Valgerbefolkning. Forholdet er altsaa dette, at der ikke er noget Tillidsforhold tilstede; Tilliden er brudt, men Tillidsforholdet mellem Repræsentationen og Regjeringen er — saaledes som det allerede er blevet udtalt af en æret Taler tilvenstre for mig (Termanjen) — Betingelsen for et frugtbart Samarbejde, og naar denne Betingelse ikke er tilstede, ja, saa er det Grunden til, at vi staa, saaledes som vi staa. Jeg skal i denne Forbindelse minde om en Sætning, som jeg er overbevist om, at de Herrer i deres private daglige Liv tidt og ofte have følt Sandheden af, nemlig den: Tillid føder Tillid, og Mistillid fremkalder ikke det, som godt er. Tillid er i det Hele taget Betingelsen for, at man kan forhandle og arbejde med hinanden i hvilketkomhelst Forhold her i Livet. Naar Tilliden er borte, er alt Samarbejde forgjæves. Jeg skal ikke komme ind paa at tale et eneste Ord om de forskjellige Loves Henliggeren i det andet Thing, om Visnepolitiken eller noget af den Slags; jeg skal blot i Almindelighed sige, at for mig staaer det klart, at enten det andet Thing lader Lovene ligge hen eller det arbejder nok saa meget paa at faae dem gennemførte, saa vil det dog i al sin Almindelighed, enkelte Smaating fraregnede, være frugtesløs Gjerning, saalænge som dette Tillidsforhold mellem Folkethinget og Regjeringen ikke er tilstede. Det, som vi mangle, er altsaa det, at der kan komme et Tillidsforhold tilstede mellem Regjeringen og den store Valgerbefolkning. Jeg kan ikke se, hvorfor der ikke skulde kunne vises den store almindelige Valgerbefolkning Tillid, thi Valgerbefolkningens store Masse er jo Landbefolkningen, og det er jo — det haaber jeg vil blive erkjendt —